

Sikkerhed og adfærds reglement

Version 2.4 af 01.oktober 2024

**Gældende for
Tordenskiolds Soldater Fladstrand
Fladstrands Sortkrudtskytter**

*samt gæste grupper som er underlagt
ovenstående kommando.*

Kapitel 1.	Generelle bestemmelser
Kapitel 2.	Sikkerhed i lejren
Kapitel 3.	Sikkerhedsbestemmelser ved opvisning og simuleret slag I. Sortkrudt II. Fare ved Sortkrudt - Brand og Eksplosion - Transport. - Placering. - Uddeling af Sortkrudt - Helbred
Kapitel 4.	Infanteri - Sammensætning af afdelinger - Rollebytning - Våben
Kapitel 5.	Infanteri, musket, pistol og riffel sikkerhedstest Del 1. Generelt for alle medlemmer Del 2. Generelt for alle medlemmer som ønsker at skyde med musket, riffel eller pistol - Hvordan virker våbnet. - Flintestenen - Fængpanden - Ladning - Klik, forsager - Vedligehold - Patroner
Kapitel 6.	Artilleri - Rollebytning - Godkendelse - Ladning - Ansvar - Oplæring - Inspektion og kontrol - Sikkerhedshandsker til lade- og skyde procedure - Procedure når skuddet ikke går af (klik) - Ild ophør
Kapitel 7.	Artilleri Sikkerhedstest Del 1. Generelt for alle medlemmer Del 2. Generelt for alle medlemmer som ønsker at blive kanon mandskab - Hvordan kanonen virker - Hensigten og brugen af udrustningen på kanonen - Sikker håndtering og brug af ladning og lunte - Betjening - Klik - Rekrutten skal demonstrere hvordan kanonen rengøres og udstyret placeres rigtigt på plads - Kandidaten skal demonstrere hvordan ladninger (karduser) fremstilles
Kapitel 8.	Blankvåben og nærkamp - Tilstand - Opbevaring - Behandling - Brug - Kamp - Afstand - Generelt i kamp
Kapitel 9.	Heste og andre dyr
Kapitel 10.	Pyroteknik
Bilag:	Instruks for arbejde med tændmidler

Kapitel 1.

Generelle bestemmelser

1.1

Den sikkerhedsansvarlige skal i god tid før arrangementet varsle, samt indhente de nødvendige tilladelser fra aktuelle, lokale myndigheder.

Det påhviler den sikkerhedsansvarlige at sørge for, og at bekendtgøre, nødvendige sikkerhedsregler for ethvert arrangement.

Den sikkerhedsansvarlige skal sørge for nødvendigt sikkerhedsudstyr, førstehjælpsudstyr, og rutiner for varsling samt nødvendigt vagthold, samt informere hvem den sikkerhedsansvarlige er for arrangementet.

Sikkerhedsansvarlige skal have den nødvendige kompetence for opgaven.

1.2

Det påhviler enhver at udvise almindelig og handle på sikker måde så brand, eksplosion og anden ulykke forebygges.

Soldater som deltager i skydning og slag må ikke være påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer.

Der påhviler enhver deltager et særskilt ansvar for dette, arrangementets sikkerhedsansvarlig kontaktes.

Deltager skal på forlangende kunne testes for rusmidler.

1.3

Det påhviler enhver deltager et ansvar for at man selv og alle omkring en er kendt med og respekterer alle relevante sikkerhedsregler. At alle ved hvor nødhjælpsudstyr findes og hvordan man agerer ved uheld.

Procedure ved ulykke:

1. Stands Ulykken
2. Yde livreddende førstehjælp
3. Ring 112
4. Underret sikkerhedsansvarlig

Alle medlemmer skal selv tegne en "Heltidsulykkesforsikring"

1.4

Afdelings Kommandøren er ansvarlig for at alle under hans kommando er indforstået med gældende sikkerhedsregler ved hvert arrangement.

Kapitel 2.

Sikkerhed i lejren

2.1

Brug af åben ild, eller aktiviteter som kan medføre frembringelse af gnister, må ikke foregå uden at man har forsikret sig om at der ikke findes krudt eller brændbart materiale i nærheden.

Man skal tage alle nødvendige forholdsregler for at undgå mulige brand- og eksplosionsfare.

2.2

Ved anlæggelse af en lejr skal der være indarbejdet hensyn til miljø og sikkerhed.

Der skal altid være tilstrækkeligt brandslukningsudstyr til stede i lejren.

Der skal forefindes en brandslukker i hvert telt i lejren.

Kapitel 3.

Sikkerhedsbestemmelser ved opvisning og simuleret slag

I. Sortkrudt

3.1

Ved all transport, opbevaring og anden håndtering af krudt, skal alle sikkerhedsregler være overholdt.

3.2

Der skal udpeges en krudt ansvarlig (krudtmester) som skal have ansvaret for transport, placering, opbevaring, uddeling og indsamling af sortkrudt.

Krudtkasser som udleveres skal nummereres fortløbende, således at udleveret og tilbageleveret kan sikres.

Arrangøren samt alle deltagere er forpligtet til at følge krudtmesters ordre.

Personen som håndterer eksplosivstoffer skal være fyldt 18 år.

3.3

Alle sikkerhedsafstande skal til enhver tid overholdes.

II. Farer ved Sortkrudt

a) Brand og Eksplosion

Brugen af sortkrudt medfører risiko.

Krudtet må derfor behandles med respekt, og i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglement.

Ved at udvise omtanke kan man reducere risikoen for ulykke.

Krudt **skal** opbevares i UN-godkendt emballage.

Krudtet må ikke opbevares i emballage eller behandles af genstande, som kan skabe statisk elektricitet eller frembringe gnist.

Alt krudt skal til enhver tid være forskriftsmæssigt opbevaret, for at hindre uautoriseret personers adgang til dette.

b) Transport

Transport af Sortkrudt skal ske i henhold til forskriften ”ADR/RID 2005 - Transport af farlig gods”, paragraf 1.1.3.1.

c) Placering

Ved ankomst til et arrangement skal alt krudt umiddelbart placeres på et godkendt sted og under kontrol, af krudt mesteren.

Nødvendigt vagthold må til enhver tid være til stede.

Sikkerhedsafstand omkring placering stedet skal være 50 meter og minimum 400 fra beboelse.

d) Udlevering af Sortkrudt

Sortkrudt udleveres af krudt mesteren umiddelbart før brug.

Fyldning af ladninger (karduser/patroner) må kun foregå på anvist sted.

Sikkerhedsafstand til fylde stedet er minimum 50 meter.

Krudtladninger (karduser/patroner) skal produceres, således at krudtet ikke lækker ud.

Kun det nødvendige personel må være til stede hvor der fyldes krudt.

I nærheden af fylde stedet skal der forefindes brandslukningsudstyr, vandslange eller pulverslukker.

e) Helbred

Sortkrudt indeholder substanser som kan forårsage irritation på følsom hud.

Rifter og sår bør tildækkes før håndtering af sortkrudt.

Kapitel 4.

Infanteri

a) S sammensætning af afdelinger

Afdelingerne skal være forberedt på at kunne blive slået sammen med andre afdelinger, hvis dette er ønsket fra stabsofficererne.

b) Rollebytning

Hvis infanteri afdelings kommandøren ønsker at egne medlemmer skal deltage som mandskab på en kanon skal han sikre sig at medlemmet har gennemgået og bestået Kapitel 7 i Artilleriets sikkerhedstest, del 2.

c) Våben

Ingen andre våben end dem som er godkendt af foreningen må benyttes.

Alle våben skal kontrolleres regelmæssigt, og være i godt stand.

Våbnet skal forevises Sikkerhedsansvarlig på forlangende.

Man bør specielt være opmærksom på låsens sikkerheds spænd.

Musketter skal have gnistfanger monteret foran fængpanden.

Et gevær må ikke affyres mod en person eller afdeling nærmere end 20 meter.

I et slag, skal våbnet pege over, opvisning 45 grader, simuleret slag 25 grader, det må aldrig rettes direkte mod personer eller dyr.

Korrekt skudafstand skal regelmæssig demonstreres af officerer og underofficerer.

Før krudtet hældes på fængpanden skal hanen sættes i sikkerheds spænd.

Kontroller at der er rent og tørt på og omkring fængpanden før krudtet hældes på.

Overfyld ikke fængpanden.

Luk fængpanden med ildstålet efter at krudtet er fyldt på.

Kontroller at løbet vender bort fra ansigtet.

Sæt ikke hanen i hjælpænd(arm), før geværet er ved skulder og klar til skud.

Vær opmærksom på flammen som kommer ud af fænghullet, så du undgår at forbrænde din sidemand.

Gevær og pistoler må aldrig affyres i sluttede geled.

Hvis geværet/pistolen klikker skal der foretages følgende.

- Hvis fængkrudtet går af men ladningen i løbet ikke antænder, rømmes ladningen ved at stikke en dertil egnet rømmenål i fænghullet. Fængpanden rengøres, ny fængladning hældes på fængpanden, ildstålet lukkes. Geværet/Pistolen forsøges affyret igen, eller der kan isættes en lille lunte som antændes ved ild.
- Antændes fængkrudtet ikke, kontroller og rengør fængpanden og tjek flintestenen.
- Hvis stenen skal skiftes, gøres det hvor der ikke er publikum til stede, bruges korrekt værktøj. Vær forsigtig, vær opmærksom på sikkerhedsafstand og pibens retning medens du justerer på et ladet våben, .

Hvis en ladning må fjernes fra et våben **skal** der hælde vand i løbet først.

Soldaten skal altid melde om eventuelle problemer til sin officer eller underofficer.

Ingen må overlade et våben til publikum.

Våben må aldrig blive efterladt uden opsyn eller blive opbevaret skødesløst.

Et våben må aldrig blive ladet eller affyret uden godkendelse, men altid under opsyn af officer eller underofficer.

Kapitel 5.

Infanteri, musket, pistol og riffel sikkerhedstest

Del 1.

Gældende for alle medlemmer.

Kandidaten skal:

- Eksamineres i indholdet i dette reglement af sikkerhedsansvarlig.
- En kandidat er godkendt hvis eksamen gennemføres med max 4 fejl.
- Godkendelsen er gyldig i 3 år fra eksaminerings dato.
- Fremvise, sin uniform og alt sit udstyr for godkendelse i sin forening.
- Demonstrere at han/hun har de nødvendige færdigheder.

Del 2.

Gældende for alle medlemmer som ønsker at skyde med musket, riffel eller pistol.

- For at blive godkendt må kandidaten, efter at have gennemgået del 1, demonstrere:

a) Hvordan våbenet virker

Dette skal inkludere adskillelse og samling af våbenet i hoveddele, flintelås, løb og aftrækker.

b) Flintestenen

Hvordan den virker, dens bevægelse over ildstålet.

I denne delen skal kandidaten først justere flinten for derefter at skifte til en anden flint.

c) Fængpanden

Kandidaten demonstrerer fyldning af fængpanden.

Dette vil blive gjort flere gange for at påse at kandidaten har forstået at bruge rigtig mængde krudt på panden.

d) Ladning

Dette skal gøres i henhold til reglementet på kommando.

e) Klik

Kandidaten skal demonstrere hvordan et tilstoppet fænghul åbnes, efterfylde krudt på fængpanden og affyrer skuddet.

Kandidaten skal derefter fjerne et skud fra løbet.

f) Vedligehold

Kandidaten skal efterfølgende rengøre våbenet. Det er underforstået at dette vil tage lidt tid så det afklares at våbnet skal inspiceres efter et stykke tid. Ved denne inspektion skal kandidaten demonstrere hvordan våbenet adskilles og samles igen.

g) Patroner

Kandidaten skal demonstrere hvordan ladninger rulle og pakkes.

h) Eksaminering

Gældende for alle medlemmer.

Kandidaten skal:

Eksamineres i indholdet i dette reglement af sikkerhedsansvarlig.

Kapitel 6.

Artilleri

a) Rollebytning.

Hvis artilleriets afdelingskommandør ønsker at nogen af egne medlemmer skal håndtere eller skyde med musket, riffel eller pistol skal han sikre sig at medlemmet har gennemgået og bestået Kapitel 5. Infanteri, musket, pistol og riffel sikkerhedstest, del 2 i dette reglementet.

b) Godkendelse

Før en kanon tages i brug i et slag skal den først kontrolleres og godkendes af sikkerhedsansvarlig, som afgør brugen af kanonen.

Ladetøjet skal være i god stand og tilpasset den kanon det skal bruges til.

Følgende ladetøj skal forefindes: ladestok/ansætter, visker og udkradser samt vandspand til fugtning af visker.

c) Ladning

Kun en godkendt type ladning må placeres i røret på en kanon.

Ansvarlig officer godkender og bestemmer kardusens størrelse og materiale.

Kardusen skal opbevares i UN godkendt emballage. Under slag eller opvisning kan kardusen opbevares i krudt taske eller trækasse med tætsluttende låg.

Kun følgende affyringsmetoder af kanonen er tilladt:

1. Hurtigbrændende lunte af god og sikker kvalitet i fænghul.
2. Finkornet Sortkrudt fra en musketpatron eller krudthorn i fænghul.
3. En kombination af 1. og 2.
4. Elektrisk affyring via en el-tændsnorstænder.

d) Ansvar

Kanonkommandøren må aldrig overlade ansvaret for en kanon til uautoriseret person, eller lade disse håndtere eller deltage som mandskab ved skydning med kanon.

Kun kanonkommandøren kan give ordre om at affyre en kanon.

Alt sikkerhedsmateriale som benyttes ved kanon skal godkendes af sikkerhedsansvarlig.

e) Oplæring

Alt mandskab på en kanon skal have oplæring i rutiner og opgaver ved skydning samt håndtering af sortkrudt.

f) Inspektion og kontrol

Alle kanoner skal regelmæssig inspiceres af sikkerhedsansvarlige og kontrolleres at de er i god stand.

En kanon må aldrig affyres hvis en afdeling, venlig eller ”fjende” er indenfor skudsconen for kanonen.

Skudsconen er en scone inden for 45 graders vinkel fra røret og min. 50 meter frem foran kanonen.

Korrekt skydeafstand skal demonstreres af kanonkommandøren/sikkerhedsansvarlig.

Når kanonen lades og skydes med, må ingen andre end kanon mandskabet komme nærmere kanonen end 5 meter.

Ammunikationskassen placeres minimum 5 meter bag kanonen.

h) Sikkerhedshandsker til lade- og skyde procedure

Sikkerhedshandsker skal benyttes af personale som lader og sætter kardusen samt når der rømmes-

Følgende sekvenser skal altid følges:

Ved kommandoen ”visiter kanon” kontrolleres sjælen på kanonen for fremmedlegemer ved at føre ansætter eller udkradser helt i bunden af sjælen.

Ved ladning føres ladningen ind i sjælen med ansætteren, krumsætter.

Kontroller at den bliver presset helt i bund af sjælen.

Dette ses ved at ansætteren er mærket for korrekt sættedybde.

Ved ladninger med El-tænding overdrager lader ikke tændkabler til skytte før ladeprocessen færdig.

Når alle er på plads, føres rømmenålen ned i fænghullet for at stikke hul på ladningen for antænding.

Affyrings metode vælges i henhold til Kapitel 6. 6d.2 og nødvendige forberedelser for dette foretages.

Når forberedelsen er færdig signaliseres det at kanonen er klar til skud.

Kanonkommandøren skal tjekke om området er klart.

Der advares med høj stemme ”Der skydes!” før kommandoen ”Fyr!”

Luntten kan først efter dette blive antændt med en gløde lunte.

Sjælen viskes ved at føre en dertil egnet visker fugtet med vand helt til bunden af sjælen.

Viskeren vrides to gange rundt før den trækkes ud med en vridende bevægelse.

Tommel eller pegefinger holdes over fænghullet under denne procedure.

Fænghullet skal så tjekkes og renses før ny ladning påbegyndes.

Med jævne mellemrum føres udkratteren til bunden af røret for at tage rester af ladnings pakker ud.

Hvis kanonkommandøren ønsker at fortsætte skydningen gentages hele ovenstående proces igen.

h) Procedure når skuddet ikke går af (klik).

Hvis ladningen ikke antænder skal følgende procedure følges:

Vent i 2 minutter.

Rens fænghullet, stik rømmenålen i fænghullet på ny og placer en ny lunte.

Affyr igen.

Hvis ladningen stadig ikke antændes, signaliseres klik til de andre deltagere.

Signalet for klik, er ladestok og udkradser lagt over kryds over røret på kanonen.

Advar alle andre afdelinger i nærheden om at holde afstand.

Kanonkommandøren kan vælge at drive ladning ud med en lille specialfremstillet ladning, som antændes med el-tændsnorstænder.

Eller

Vand skal så hældes i sjælen til ladningen er gennemvædet af vand.

Kanonkommandøren skal så, iført sikkerhedshandsker, trække ladningen ud af røret med udkratteren. Efterfølgende skal kanonen grundig rengøres før videre skydning.

i) Ild ophør

Hvis nogen ser et problem, skal vedkommende umiddelbar råbe ”Ild ophør!”, og derefter rapporteres problemet til kanonkommandøren.

Kapitel 7.

Artilleri Sikkerhedstest

Del 1.

Gældende for alle medlemmer.

Kandidaten skal:

Eksamineres i indholdet i dette reglement af sikkerhedsansvarlig.

Del 2.

Gældende for alle medlemmer som ønsker at blive kanon mandskab.

For at blive godkendt må kandidaten, efter at have gennemgået del 1, demonstrere:

a) Hvordan kanonen virker.

b) Hensigten og brugen af udrustningen på kanonen

Dette inkluderer ladestok, visker, ud kratter, rømmenål m.m.

c) Sikker håndtering og brug af ladning

Der demonstreres for luntetænding samt El-tænding

d) Betjening

Kandidaten skal demonstrere korrekt procedure for hver enkelt rolle involveret i kanon besætningen. Dette vil blive udført på kommando i henhold til gældende reglement.

e) Klik.

Kandidaten skal demonstrere hele proceduren for hvordan et klik på kanon håndteres.

f) Kandidaten skal demonstrere hvordan kanonen rengøres og udstyret placeres sikkert på plads.

g) Kandidaten skal demonstrere hvordan ladninger (karduser) fremstilles.

Kandidaten vil blive informeret om resultatet af testen, med eventuelle bemærkninger på hvad som må forbedres.

Bestået kandidat får udleveret skriftligt bevis på gennemført sikkerhedstest og medlemmet skal på forlangende kunne fremvise bevis på bestået Sikkerhedstest.

Kapitel 8.

Blankvåben og nærkamp

Kun personale med gældende blankvåbentilladelse udstedt af officiel myndighed må deltage i slag.

Blankvåben og andre skarpe/spidse redskaber skal opbevares, transporteres og bruges på en så sikker måde at det ikke medfører nogen form for fare under brugeren.

Nærkamp må ikke finde sted, hvis der kan forekomme risiko for skade på deltagerne.

a) Tilstand

8a.1

Alle blankvåben brugt i ”strids scenarier” skal holdes rene og i god stand, alt rust skal være fjernet før brug. Dette inkluderer bajonetter, økser, sværd, stikvåben og andre godkendte våben som kan have været brugt af soldater fra gældende periode og som har en spids eller egg.

8a.2

Blankvåben som skal bruges i slag skal have brudt spids og egg.

Sprækker og hak skal fjernes før brug. Sikkerhedsansvarlig skal inspicere dette før hver strid.

b) Opbevaring

Alle blankvåben skal opbevares i hylster eller bælg, som skal være af en god og sikker konstruktion, og som forhindrer våbenet i at falde ud.

c) Behandling

Ingen våben må stikkes ned i jorden.

Våben som tilfældig kommer i kontakt med jord skal rengøres før videre brug.

d) Brug

Et medlem må aldrig trække sværd eller sætte bajonetten på geværet uden direkte kommando fra kommandøren. Når blankvåben er i brug, må medlemmerne altid forblive under kommando af en officer eller underofficer.

e) Kamp

Ingen aktører må blive involveret i en mand til mand kamp eller anden form for nærkamp uden en forhåndsftale.

Nærkamp skal altid planlægges og indøves på forhånd, og være godkendte af arrangør ansvarlig og sikkerhedsansvarlig.

Officerer kan så give ordre til nærkamp.

f) Afstand

Ingen afdeling må rykke nærmere end 5 meter til en modstander.

Afdelinger i formation skal ikke involvere sig i nærkamp.

g) Generelt i kamp

Erobring af deltagere, kanoner, våben, faner og standarter er ikke tilladt.

Kapitel 9.

Heste og andre dyr

Skal heste eller andre dyr deltage ved arrangementer, skal det gøres på en sådan måde at der ikke er nogen risiko for at løse og/eller skræmte dyr kan medføre fare for sig selv, deltagere, publikum eller andet. Der skal være udpeget en person med tilstrækkelig kundskab og erfaring med deltagelse i militærhistorisk sammenhæng, som har ansvar for dyrenes deltagelse.

Skydning eks. må kun ske i forståelse med den eller de som er ansvarlig for dyrene, og aldrig på en sådan måde at det kan medføre fare for at skræmme dyrene.

Kapitel 10.

Pyroteknik

Kun godkendte pyrotekniske satser må benyttes og skal monteres og håndteres af autoriseret personer, og i fuld forståelse med alle deltagere.

Instruks for arbejde med tændmidler.

1. Som tændmidler betragtes følgende:
 - detonatorer og sprængkapsler
 - fænghætter
 - alm. tændsnor
 - tændsats for kanonslag og obs. røgbomber
 - forsinkelsessats
 - el-tændsats
2. Tændmidler indeholder initialsprængstoffer, som kan tændes ved forholdsvis små påvirkninger i form af varme, slag, klemning eller statisk elektricitet.

Tændmidler skal derfor altid behandles varsomt, idet korrekt og forsvarlig behandling er et af fundamentene for sikkerhed i et ammunitionsværksted

3. Tændmidler skal opbevares, transporteres og forsendes i særlige hylstre eller detonatorbrædder, hvor træ, skumplast eller lignende sikrer så stor afstand mellem detonatorerne, at over-tænding ikke kan finde sted.
4. Ved alle arbejdsoperationer, hvori der indgår detonatorer eller fænghætter, er der fastsat særlige sikkerhedsregler. Disse sikkerhedsregler skal ubetinget følges.
5. I gammel ammunition kan tændmidler have en forøget følsomhed. Der er derfor oftere strengere regler for adskillelse af gammel ammunition. Disse regler skal ubetinget følges.
6. Tændmidler, der har været monteret forkert, kan også have forøget følsomhed og skal behandles med den yderste varsomhed. Prøv aldrig på at adskille dette, hvis du ikke kender de strengere regler.
7. HUSK: ENHVER UREGELMÆSSIGHED SKAL ØJEBLIKKELT MELDES TIL ARBEJDSLEDEREN.